

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 1

1-) Bu bölümde anlatılan üçüncü imkânsızlığın ana fikri nedir? (21 kelime)

Düzenli ve tek bir bütün

2-) Bir şeyin birlik taşıması, onun kaynağı hakkında neyi gösterir? (16 kelime)

Böyle bir şeyin birden

3-) Metinde neden birçok sebebe vermek akıldan uzak sayılıyor? (13 kelime)

Çünkü birçok sebep

4-) Sebeplerin etkisi metne göre hangi yolla olur? (7 kelime)

Dokunma

5-) Maddî sebepler canlıların hangi kısmına ulaşabilir deniyor? (5 kelime)

Ancak

6-) Canlıların iç yapısı, dış yüzleriyle karşılaştırılınca nasıl anlatılıyor? (13 kelime)

İç taraflarının daha

7-) Küçük canlılar hakkında hangi önemli noktaya dikkat çekiliyor? (12 kelime)

Çok küçük oldukları

8-) Metne göre küçük canlıları kör ve şuursuz sebeplere bağlamak neyi

gösterir? (11 kelime)
Çok açık

9-) “Kör” ve “sağır” gibi nitelemeler sebepler için neden kullanılmış olabilir? (10 kelime)
Çünkü onların

10-) Bu parçadan çıkarılan sonuç nedir? (18 kelime)
Böylesine düzenli, ölçülü ve

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 2

1-) Parçada “birlik” ile “tek el” arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (12 kelime)

Tek ve uyumlu

2-) Çok sayıda farklı sebebin işe karışması normalde neye yol açar? (6 kelime)

Ayrılığa,

3-) Buna rağmen canlılarda nasıl bir durum görülüyor? (12 kelime)
Çok dikkatli bir

4-) Bu karşılaştırmadan hangi düşünceye varılıyor? (9 kelime)
Canlıların çok

5-) Metne göre maddî sebepler niçin canlıların iç düzenini açıklayamaz? (13 kelime)
Çünkü etkileri temasla

6-) Dış taraf ile iç taraf arasında nasıl bir fark kuruluyor? (12 kelime)
İç tarafın, dış

7-) En küçük canlıların bile büyük varlıklardan daha hayret verici sayılması neyi destekler? (12 kelime)
Büyüklüğün değil, yaratılıştaki

8-) Sebepler neden “kaba” ve “uzak” diye niteleniyor? (10 kelime)
Çünkü ince

9-) Metindeki sert uyarının hedefi hangi yanlış düşüncedir? (8 kelime)
Canlıları cansız,

10-) Bu bölüm, okuyucuya inanç bakımından hangi dersi vermektedir?
(11 kelime)
Yaratılıştaki düzeni

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 3

1-) Üçüncü imkânsızlıkta ilk olarak hangi kuraldan söz ediliyor? (15 kelime)

Birliğı olan bir

2-) Mükemmel düzen ve hassas ölçü, bir varlığın nasıl meydana geldiğine dair ne gösterir? (12 kelime)

Rastgele ve dağınık

3-) Metinde sebeplerin çokluğu neden problem olarak sunuluyor? (12 kelime)

Çünkü çokluk anlaşmazlık

4-) Şuursuz sebeplere bir canlıyı vermek neden “pek çok imkânsız birden kabul etmek” sayılıyor? (15 kelime)

Çünkü hem düzeni,

5-) Maddî sebeplerin etki alanı için ne sınır çiziliyor? (8 kelime)

Yalnız temas

6-) Canlıların iç dünyası hakkında nasıl bir değerlendirme yapılıyor? (12 kelime)

İç yapılarının daha

7-) Sebeplerin ellerinin ve araçlarının yerleşemediğı yerlerden söz edilmesi neyi anlatır? (7 kelime)

O

8-) Küçücük hayvanların çok sanatlı olması niçin özellikle önemli? (11 kelime)
Çünkü küçüklüklerine

9-) “Yüz derece kör, bin derece sağır olmak” sözü ne anlamda kullanılmıştır? (11 kelime)
Açık delilleri

10-) Parçanın sonunda okuyucunun hangi kanaate varması beklenir? (14 kelime)
Canlıların yaratılışını tabî

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 4

1-) Bu parçada düzenli bir varlığı birçok sebebe bağlamak yerine hangi düşünce savunuluyor? (9 kelime)

Onun tek

2-) Çok ellerin işe karışması ile tek elin işi olması arasında nasıl bir fark kuruluyor? (13 kelime)

Çok elde karışıklık

3-) Canlıların hayat sahibi olması, bu konuda neden önemlidir? (13 kelime)

Çünkü hayat, sıradan

4-) Metne göre sebeplerin temas edebildiği yer neresidir? (4 kelime)

Canlının

5-) Görünmeyen iç kısımlar hakkında ne söyleniyor? (8 kelime)

Daha fazla

6-) Bu durumda sebeplerin canlıyı tamamen yapabildiğini söylemek neden zorlaşır? (13 kelime)

Çünkü en önemli

7-) Küçük canlıların sanatça çok üstün gösterilmesi hangi mesajı taşır? (9 kelime)

Allah'ın sanatının

8-) Sebeplerin “cansız, bilgisiz ve birbirine zıt” olması neden vurgulanıyor? (9 kelime)

Böyle niteliklerin,

9-) Bu metin, sebepleri tamamen yok mu sayıyor; yoksa onların yaratıcı olmasını mı reddediyor? (4 kelime)

Onların

10-) Bu bölümün en kısa özeti nasıl söylenebilir? (7 kelime)

Canlılardaki

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 5

1-) Parçada geçen ana iddia, tek cümleyle nasıl ifade edilebilir? (15 kelime)

Bir ve düzenli

2-) Sebeplerin “karışık” olması ile canlıların “düzenli” olması arasında nasıl bir zıtlık var? (12 kelime)

Sebepler dağınık görünürken

3-) Neden canlıların birçok sebebin ortak işi olduğu düşüncesi uygun görülüyor? (11 kelime)

Çünkü ortak

4-) Maddî sebeplerin çalışma biçimi hangi kelimelerle anlatılıyor? (8 kelime)

Yakınlık kurma

5-) Canlının iç kısmı niçin önemli bir delil sayılıyor? (10 kelime)

Çünkü orada

6-) Küçük canlılarda büyük sanat görülmesi neyi düşündürür? (8 kelime)

Böyle eserlerin

7-) Parçada sebepler için neden olumsuz sıfatlar peş peşe kullanılmıştır? (9 kelime)

Onların yaratma

8-) “İsnad etmek” burada ne anlama geliyor? (9 kelime)
Bir şeyin

9-) Bu parçaya göre akla uygun olan açıklama hangisidir? (11 kelime)
Canlıların, ilim

10-) Parçanın vermek istediği son hüküm nedir? (11 kelime)
Canlılardaki harika

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 6

1-) Üçüncü imkânsızlıkta canlıların hangi özelliği özellikle öne çıkarılıyor? (9 kelime)

Birlik, düzen,

2-) Bu özellikler, çok sayıda şüursuz sebep fikrine neden uymaz? (11 kelime)

Çünkü şüursuz

3-) Parçaya göre bir varlığın tek olması, onun meydana gelişi hakkında nasıl bir işaret verir? (6 kelime)

Bir

4-) Maddî sebepler canlılarda en fazla nereye kadar ulaşabilir? (4 kelime)

Dış

5-) İç yapının daha mükemmel olduğu söylenince hangi sonuç ortaya çıkar? (11 kelime)

En ince

6-) Küçük hayvanların büyüklerden daha şaşırtıcı sayılması neyi gösterir? (10 kelime)

Allah'ın sanatının

7-) Sebeplere bağlamanın “görmemek” ve “duymamak” ile anlatılması neyi ifade eder? (9 kelime)

Delilleri fark

8-) Metinde geçen düşünceye göre sebepler yaratabilir mi, yoksa ancak

bir perde gibi mi kalır? (9 kelime)
Yaratamaz; ancak

9-) Bu parçada akıl ile gözlem nasıl birlikte kullanılıyor? (17 kelime)
Hem mantıkla çok sebebin

CEVAP ANAHTARI

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) Bu bölümde anlatılan üçüncü imkânsızlığın ana fikri nedir?
Düzenli ve tek bir bütün olan varlıkların, karışık ve şuursuz birçok sebepten değil, tek bir kudret sahibi tarafından meydana getirildiğini anlatır.
- 2-) Bir şeyin birlik taşıması, onun kaynağı hakkında neyi gösterir?
Böyle bir şeyin birden çok karışık elden değil, bir tek elden çıkmasının daha uygun olduğunu gösterir.
- 3-) Metinde neden birçok sebebe vermek akıldan uzak sayılıyor?
Çünkü birçok sebep karışıklık doğurur; oysa canlılarda çok hassas düzen ve ölçü vardır.
- 4-) Sebeplerin etkisi metne göre hangi yolla olur?
Dokunma ve doğrudan ilişki kurma yoluyla olur.
- 5-) Maddî sebepler canlıların hangi kısmına ulaşabilir deniyor?
Ancak dış taraflarına ilişebilir deniyor.
- 6-) Canlıların iç yapısı, dış yüzleriyle karşılaştırılınca nasıl anlatılıyor?
İç taraflarının daha ince, daha düzenli ve sanat bakımından daha üstün olduğu söyleniyor.
- 7-) Küçük canlılar hakkında hangi önemli noktaya dikkat çekiliyor?
Çok küçük oldukları halde, yaratılış ve sanat bakımından çok şaşırtıcı oldukları belirtiliyor.
- 8-) Metne göre küçük canlıları kör ve şuursuz sebeplere bağlamak neyi gösterir?
Çok açık bir gerçeği görememeyi ve büyük bir akıl yanılgısını gösterir.
- 9-) “Kör” ve “sağır” gibi nitelemeler sebepler için neden kullanılmış olabilir?
Çünkü onların bilgi, irade ve şuuru olmadığını anlatmak için kullanılmıştır.
- 10-) Bu parçadan çıkarılan sonuç nedir?
Böylesine düzenli, ölçülü ve canlı varlıklar, şuursuz sebeplerle açıklanamaz; onları yaratan ilim ve kudret sahibi tek bir yaratıcıdır.

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçada “birlik” ile “tek el” arasında nasıl bir bağ kuruluyor? Tek ve uyumlu bir yapının, bir tek düzenleyici tarafından ortaya konduğu anlatılıyor.

2-) Çok sayıda farklı sebebin işe karışması normalde neye yol açar? Ayrılığa, uyuşmazlığa ve karışıklığa yol açar.

3-) Buna rağmen canlılarda nasıl bir durum görülüyor?

Çok dikkatli bir düzen, dengeli bir ölçü ve tam bir uyum görülüyor.

4-) Bu karşılaştırmadan hangi düşünceye varılıyor?

Canlıların çok sayıda şüursuz sebebin işi olamayacağı sonucuna varılıyor.

5-) Metne göre maddî sebepler niçin canlıların iç düzenini açıklayamaz? Çünkü etkileri temasla olur; ama iç kısımlardaki ince düzen onların ulaşamadığı yerlerde bulunur.

6-) Dış taraf ile iç taraf arasında nasıl bir fark kuruluyor?

İç tarafın, dış tarafa göre daha hassas ve daha sanatlı olduğu söyleniyor.

7-) En küçük canlıların bile büyük varlıklardan daha hayret verici sayılması neyi destekler?

Büyükliğin değil, yaratılıştaki ince sanatın önemli olduğunu ve bunun sebeplerle açıklanamayacağını destekler.

8-) Sebepler neden “kaba” ve “uzak” diye niteleniyor?

Çünkü ince ve hassas canlı yapısını kuracak özellikte olmadıkları vurgulanıyor.

9-) Metindeki sert uyarının hedefi hangi yanlış düşüncedir?

Canlıları cansız, bilgisiz ve iradesiz sebeplere bağlama düşüncesidir.

10-) Bu bölüm, okuyucuya inanç bakımından hangi dersi vermektedir? Yaratılıştaki düzeni görüp, bunu Allah’ın kudret ve hikmetine vermek gerektiğini öğretmektedir.

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü imkânsızlıkta ilk olarak hangi kuraldan söz ediliyor? Birliği olan bir şeyin, asıl olarak tek kaynaktan gelmesinin uygun olduğuna dair kuraldan söz ediliyor.

2-) Mükemmel düzen ve hassas ölçü, bir varlığın nasıl meydana geldiğine dair ne gösterir?

Rastgele ve dağınık güçlerle değil, hikmet sahibi bir düzenleyiciyle meydana geldiğini gösterir.

3-) Metinde sebeplerin çokluğu neden problem olarak sunuluyor? Çünkü çokluk anlaşmazlık ve karmaşa sebebi olur; bu da canlılardaki düzenle uyuşmaz.

4-) Şuursuz sebeplere bir canlıyı vermek neden “pek çok imkânsız birden kabul etmek” sayılıyor?

Çünkü hem düzeni, hem ölçüyü, hem de canlılıktaki ince sanatı bilgisiz sebeplerle açıklamak mümkün değildir.

5-) Maddî sebeplerin etki alanı için ne sınır çiziliyor?

Yalnız temas edebildikleri dış taraflarda etkili olabilecekleri söyleniyor.

6-) Canlıların iç dünyası hakkında nasıl bir değerlendirme yapılıyor?

İç yapılarının daha zarif, daha düzenli ve daha kusursuz olduğu ifade ediliyor.

7-) Sebeplerin ellerinin ve araçlarının yerleşemediği yerlerden söz edilmesi neyi anlatır?

O ince yapının maddî sebeplerle kurulamayacağını anlatır.

8-) Küçük hayvanların çok sanatlı olması niçin özellikle önemli?

Çünkü küçüklüklerine rağmen olağanüstü düzen taşımaları, sebepler açıklamasını daha da zayıflatır.

9-) “Yüz derece kör, bin derece sağır olmak” sözü ne anlamda kullanılmıştır?

Açık delilleri görmemek ve gerçeğe karşı aşırı duyarsız kalmak anlamında kullanılmıştır.

10-) Parçanın sonunda okuyucunun hangi kanaate varması beklenir?

Canlıların yaratılışını tabîi sebeplere değil, her şeyi bilen ve gücü yeten Allah’a vermesi beklenir.

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 4 -

CEVAPLAR

1-) Bu parçada düzenli bir varlığı birçok sebebe bağlamak yerine hangi düşünce savunuluyor?

Onun tek bir yaratıcı tarafından meydana getirildiği düşüncesi savunuluyor.

2-) Çok ellerin işe karışması ile tek elin işi olması arasında nasıl bir fark kuruluyor?

Çok elde karışıklık beklenir; tek elde ise uyumlu ve düzenli sonuç ortaya çıkar.

3-) Canlıların hayat sahibi olması, bu konuda neden önemlidir?

Çünkü hayat, sıradan ve gelişigüzel bir birleşme değil, çok ince bir düzen gerektirir.

4-) Metne göre sebeplerin temas edebildiği yer neresidir?

Canlının görünen dış yüzüdür.

5-) Görünmeyen iç kısımlar hakkında ne söyleniyor?

Daha fazla incelik, düzen ve ustalık taşıdığı söyleniyor.

6-) Bu durumda sebeplerin canlıyı tamamen yapabildiğini söylemek neden zorlaşır?

Çünkü en önemli ve en hassas yerler, onların erişemeyeceği kadar ince ve derindir.

7-) Küçük canlıların sanatça çok üstün gösterilmesi hangi mesajı taşır?

Allah'ın sanatının küçük büyük her şeyde mükemmel olduğunu gösterir.

8-) Sebeplerin "cansız, bilgisiz ve birbirine zıt" olması neden vurgulanıyor?

Böyle niteliklerin, canlılardaki uyumlu yapıyı kuramayacağını anlatmak için vurgulanıyor.

9-) Bu metin, sebepleri tamamen yok mu sayıyor; yoksa onların yaratıcı olmasını mı reddediyor?

Onların yaratıcı olmasını reddediyor.

10-) Bu bölümün en kısa özeti nasıl söylenebilir?

Canlılardaki ince düzen, sebeplerin değil Allah'ın eseridir.

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Parçada geçen ana iddia, tek cümleyle nasıl ifade edilebilir?

Bir ve düzenli olan canlı varlıklar, birçok şüursuz sebebin değil, tek bir kudret sahibinin eseridir.

2-) Sebeplerin “karışık” olması ile canlıların “düzenli” olması arasında nasıl bir zıtlık var?

Sebepler dağınık görünürken canlılar tam uyum içindedir; bu yüzden biri ötekini açıklayamaz.

3-) Neden canlıların birçok sebebin ortak işi olduğu düşüncesi uygun görülüyor?

Çünkü ortak ve şüursuz sebeplerden böylesine kusursuz bir birlik çıkması beklenmez.

4-) Maddî sebeplerin çalışma biçimi hangi kelimelerle anlatılıyor?

Yakınlık kurma ve değme yoluyla etkide bulunmalarıyla anlatılıyor.

5-) Canlının iç kısmı niçin önemli bir delil sayılıyor?

Çünkü orada dıştan da daha üstün bir düzen bulunduğu belirtiliyor.

6-) Küçük canlılarda büyük sanat görülmesi neyi düşündürür?

Böyle eserlerin tesadüfle veya kör sebeplerle olamayacağını düşündürür.

7-) Parçada sebepler için neden olumsuz sıfatlar peş peşe kullanılmıştır?

Onların yaratma işine uygun olmadığını açıkça göstermek için kullanılmıştır.

8-) “İsnad etmek” burada ne anlama geliyor?

Bir şeyin meydana gelmesini bir sebebe bağlamak anlamına geliyor.

9-) Bu parçaya göre akla uygun olan açıklama hangisidir?

Canlıların, ilim ve kudret sahibi tek bir yaratıcı tarafından yapılmış olmasıdır.

10-) Parçanın vermek istediği son hüküm nedir?

Canlılardaki harika sanat ve düzen, Allah’ın birliğine ve kudretine işaret eder.

5sinif tabiat-risalesi-p07-1-yol-3-muhal-vahidden-ancak-vahid-sudur-eder-ve-temas-mubaseret-itirazi - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Üçüncü imkânsızlıkta canlıların hangi özelliği özellikle öne çıkarılıyor?

Birlik, düzen, ölçü ve hayat sahibi olmaları öne çıkarılıyor.

2-) Bu özellikler, çok sayıda şuursuz sebep fikrine neden uymaz? Çünkü şuursuz ve dağınık sebeplerden böylesine uyumlu bir eser çıkması beklenmez.

3-) Parçaya göre bir varlığın tek olması, onun meydana gelişi hakkında nasıl bir işaret verir?

Bir tek düzenleyiciye bağlı olduğunu düşündürür.

4-) Maddî sebepler canlılarda en fazla nereye kadar ulaşabilir?

Dış kısımlara kadar ulaşabilir.

5-) İç yapının daha mükemmel olduğu söylenince hangi sonuç ortaya çıkar?

En ince ve en kusursuz kısmın sebeplerle açıklanamayacağı sonucu ortaya çıkar.

6-) Küçük hayvanların büyüklerden daha şaşırtıcı sayılması neyi gösterir?

Allah'ın sanatının küçüklüğe bağlı olmadığını, her ölçüde mükemmel olduğunu gösterir.

7-) Sebeplere bağlamanın “görmemek” ve “duymamak” ile anlatılması neyi ifade eder?

Delilleri fark etmemeyi ve gerçeğe kapalı olmayı ifade eder.

8-) Metinde geçen düşünceye göre sebepler yaratabilir mi, yoksa ancak bir perde gibi mi kalır?

Yaratamaz; ancak yaratmaya sebep gibi görünen bir perde olabilir.

9-) Bu parçada akıl ile gözlem nasıl birlikte kullanılıyor?

Hem mantıkla çok sebebin düzen kuramayacağı anlatılıyor, hem de canlıların iç ve dış yapısına bakılarak delil getiriliyor.